

STORTINGET

Representantforslag 221 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Geir Inge Lien, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Adelsten Iversen

Dokument 8:221 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Inge Lien, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Adelsten Iversen om tiltak for en tryggere drosjenæring

Til Stortinget

Bakgrunn

Etter Solberg-regjeringens frislipp i drosjenæringen så man en voldsom overetablering i drosjemarkedet og en oppblomstring av drosjer som ikke er tilknyttet en drosjesentral.

Det er med stor bekymring forslagsstillerne merker seg et oppslag i Avisa Oslo om kvinner som blir utsatt for overgrep og voldtekt i drosjer, og forslagsstillerne vil berømme avisen for å belyse saken. Tallene er uakseptable, og det er spesielt urovekkende at majoriteten av tilfellene har skjedd i drosjer som ikke er tilknyttet en sentral, men som kjører for de såkalte appselskapene.

Der den etablerte delen av næringen over lang tid har jobbet fram internkontroll for å luke ut uegnede sjåfører, har plattformsselskapene liten eller ingen tilsvarende kontroll. Løyver som ikke er tilknyttet drosjesentral, har ingen slik kontroll overhodet.

Regjeringen har gjennomført en rekke tiltak som avbøter deler av kjerneproblemet. Dette omfatter kompetansekrav for løyvehavere, plikt til å være tilknyttet drosjesentral og tydeliggjøring av drosjesentralens ansvar og plikter overfor kunder og myndigheter, med mer. Samtidig mener forslagsstillerne at det er nødvendig med ytterligere tiltak som setter kundens trygghet i fokus.

I yrkestransportforskriften § 48 stilles det krav til at løyvenummer og sjåførens kjøreseddel skal være synlig fra passasjerens plass. Det er allikevel ingen krav til hvordan kjøreseddelen skal se ut, og det er ulik praksis mellom fylker og politidistrikt for hvordan kjøreseddelen utformes. Noen distrikters praksis er at kjøreseddelen utstedes over flere sider, noe som gjør den lite egnet til å oppfylle kravet. Forslagsstillerne registrerer også at noen kjøresedler utstedes med sjåførens fulle fødselsnummer synlig for kunde. Selv om fødselsnummer ikke regnes som en sensitiv personopplysning, kan det oppleves som ubehagelig for sjåfører at samtlige kunder kan komme i besittelse av ens egen unike identitetsnummer. Forslagsstillerne mener det bør etableres en nasjonal standard for utformingen av kjøreseddel, som ivaretar kunden og offentlige myndigheters behov for kontroll, samtidig som den skjærer sjåførens fødselsnummer og andre opplysninger som ikke er relevante for funksjonen til kjøreseddelen. Kjøreseddelen bør være lett å lese, slik at det er enkelt for kunden å forstå hvilke opplysninger den inneholder.

Siden kjøreseddel utstedes lokalt, er det ingen systemer som enkelt lar drosjesentralen eller løyvehavere kontrollere at sjåføren fortsatt innehar gyldig kjøreseddel etter at sjåføren er ansatt. Forslagsstillerne mener at det påligger sentral og løyvehaver å påse at de ansatte har de nødvendige tillatelser til å kjøre drosje, men også at det er det offentliges ansvar å legge til rette for at slik informasjonsinnhenting er enklest mulig. Ansvaret for utstedelse av kjøreseddel må overføres til Statens vegvesen, og det må opprettes et sentralt register over alle gyldige kjøresedler som gjør det enkelt for drosjesentraler, turformidlere og myndigheter å verifisere at sjåføren fortsatt innehar gyldig kjøreseddel.

Forslagsstillerne mener det haster å få på plass ytterligere tiltak som gir trygghet for drosjekundene. I dag skal alle drosjer ha synlig merking, inkludert taklampe. Dette er viktig for at kunden skal kunne vite at bilen faktisk er en drosje. Samtidig er det ingen effektiv kontroll med løyver som blir trukket tilbake, og på samme måte som med kjøreseddel er det ingen systemer for automatisk varsling til sentraler eller turformidlere om at et løyve er tilbaketrunket. Dersom den som kjører drosjen ikke har riktige tillatelser og forsikringer, vil også sjåføren risikere regress ved en ulykke.

Forslagsstillerne mener det må utredes hvordan et system med egne kjennemerker/skiltplater for kjøretøy registrert som drosje best kan innføres. Egne kjennemerker vil vise tydelig for både kunder og kontrollmyndigheter at et kjøretøy faktisk er registrert og godkjent som drosje, og at løyvehaver har et godkjent løyve. Skiltplaten skal ha et unikt registreringsnummer identisk med løyvenummeret, som er koblet mot løyvehaver og kjøretøyet. Statens vegvesen vil ha ansvar for å utstede kjennemerkene og for at både kjøretøy og løyvehaver oppfyller alle krav. På samme måte vil vegvesenet kunne kalle tilbake skiltet dersom vilkårene for løyve ikke lenger er oppfylt.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen overføre ansvaret for utstedelse av kjøreseddel til Statens vegvesen og innføre et nasjonalt register for kjøreseddel som gjør det mulig for drosjesentraler, turformidlere og myndigheter å fortløpende kontrollere at sjåfører har nødvendige tillatelser til å kjøre drosje.
2. Stortinget ber regjeringen lage en nasjonal standard for kjøreseddel som sikrer at drosjekunden lett kan identifisere gyldigheten av sjåførens kjøreseddel, uavhengig av hvor i landet turen kjøres.
3. Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid med ytterligere tiltak som kan sikre drosjekunder og drosjesjåfører mot uønskede hendelser og sikre bedre oversikt og økt seriositet, herunder utrede hvordan et system med egne kjennemerker/skiltplater for drosjer best kan innføres.

10. april 2025

Geir Inge Lien

Sigbjørn Gjelsvik

Geir Adelsten Iversen

